

TÉZY K RIGORÓZNYM SKÚŠKAM

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: učiteľstvo pre primárne vzdelávanie

Spoločná časť:

VŠEOBECNÁ PEDAGOGIKA

1. Človek ako objekt vedy. Pedagogika v systéme vied o človeku a variabilita názorov na vymedzenie pojmu pedagogika. Pedagogika ako veda normatívna, exploratívna a explanačná. Interdisciplinarita pedagogiky. Pedagogická terminológia a medzinárodné vplyvy na pojmotvorný aparát pedagogiky.
2. Spoločensko – historické východiská a podmienky konštituovania pedagogiky ako vedy. Predstavitelia pedagogického myslenia svetového a národného významu v minulosti a v súčasnosti. Pedagogika a antipedagogické hnutia.
3. Výchova a jej širší spoločenský kontext. Výchova a proces socializácie človeka. Dieťa a detstvo v histórii a v súčasnosti. Možné ohrozenia detí a mládeže v súčasnosti. Možnosti spoločnosti (výchovnovzdelávacieho systému) v ochrane detí a mládeže.
4. Tradičné a novšie prístupy k vymedzeniu základných pedagogických pojmov. Výchova a ďalšie súvzťažné pojmy. Antropologické a kulturologické argumenty existencie výchovy.
5. Výchova ako spoločensko - historický fenomén. Cieľová a obsahová dimenzia výchovy a ich historické premeny. Hierarchizácia cieľov výchovy. Kritériá členenia cieľov a obsahu výchovy. Pedagogická dokumantácia a ciele výchovy. Prostriedky dosahovania cieľov výchovy.
6. Vývin a výchova človeka a podmienky utvárania osobnosti človeka. Endogénne a exogénne faktory formovania osobnosti človeka a vzťahy medzi nimi.
7. Edukačné prostredie v chápaní modernej pedagogiky. Širší kontext edukačného prostredia.
8. Žiak ako subjekt výchovy. Interindividuálne rozdiely medzi žiakmi. Rôzne typológie žiakov. Determinanty školskej úspešnosti žiaka. Integrácia žiakov so špeciálnymi edukačnými potrebami. Diagnostikovanie žiakov.
9. Škola ako inštitucionálny činiteľ výchovy. Škola jej vývin z historického aspektu. Tradičná a moderná škola a porovnanie ich funkcií. Alternatívne školstvo. Komparácia škôl z medzinárodného hľadiska. Súčasná školská sústava na Slovensku, legislatíva a reforma výchovnovzdelávacieho systému.
10. Rodina ako primárny činiteľ výchovy. Základné znaky rodiny, funkcie rodiny a determinanty napĺňania výchovnej funkcie rodiny. Výchovné štýly rodičov. Novšie pohľady na spoluprácu rodiny a školy.
11. Výchova mimo vyučovania, jej ciele, úlohy a systém zariadení a inštitúcií pre voľnočasovú výchovu detí a mládeže v SR.
12. Pedagogická profesia a požiadavky na prípravu vychovávateľov v SR. Celoživotné vzdelávanie vychovávateľov. Role a kompetencie vychovávateľov. Etika pedagogickej profesie.
13. Formovanie pedagogickej teórie na Slovensku od 19. storočia, súčasná pedagogika, významné pracoviská rozvoja pedagogickej vedy, jej predstavitelia a informačné zdroje pedagogiky. Aktuálne problémy pedagogickej praxe.

Literatúra:

- Bad'uríková, Z. - Bazáliková, J. - Kompolt, P. - Timková, B. 2001. Školská pedagogika, Bratislava UK.
- Bujnová, E. 2005. Príprava na rodinný život v rodinnom a školskom prostredí. Nitra : PF UKF, 138 s., ISBN 80-8050-891-7.
- Havlík, R. – Koťa, J. 2002. Sociologie výchovy a školy. Praha: Portál, ISBN 80-7178-635-7.
- Helus, Z. 2004. Dítě v osobnostním pojetí. Praha : Grada, ISBN 80-7178-888-0.
- Helus, Z. 2007. Sociální psychologie pro pedagogy. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1168-3. Hlásna, S. – Horváthová, K. – Mucha, M. – Tóthová, R. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra : Enigma, ISBN 80-9132-29-4.
- Hupková, M. 2006. Profesionálna sebareflexia učiteľov. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 203 s., ISBN 80-8094-028-2.
- Kasáčová, B. 2002. Učiteľ, profesia a príprava. Banská Bystrica : UMB PF, ISBN 80-8055-702-0.
- Průcha, J. 1997. Moderní pedagogika. Praha : Portál.
- Průcha, J. - Walterová, E. - Mareš, J. 1995. Pedagogický slovník, Praha : Portál.

- Prucha, J. 2000. Přehled pedagogiky. Úvod do studia oboru. Praha : Portál, 265 s. ISBN 80-7178-399-4.
- Seidler, P. – Kurincová, V. 2005. Inakosti v edukačnom prostredí. Nitra : PF UKF, 242 s. ISBN 80-8050-839-9.
- Vališová, A. – Kasíková, H. a kol. 2007. Pedagogika pro učitele. Praha : Grada, ISBN 978-80-247-1734-0.
- Mátej, J. a kol. 1976. Dejiny českej a slovenskej pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Pavličková, A. 2007. Ján Kollár - náčrty z jeho pedagogickej tvorby. Nitra : PF UKF. 96 s. ISBN 978-80-8094-169-7.
- Pšenák, J. 2000. Kapitoly z dejín slovenského školstva a pedagogiky. Bratislava : Univerzita Komenského.
- Reble, A. 1995. Dejiny pedagogiky. Bratislava: SPN.
- Srogoň, T. a kol. 1986. Dejiny školstva a pedagogiky. Bratislava: SPN, 1986.

TEÓRIA VÝCHOVY

1. Teoreticko-koncepcné východiská humanistickej pedagogiky a možnosti ich využitia v pedagogickej praxi.
2. Teleológia a axiológia v pedagogike: ideály, ciele, hodnoty, normy, v procese vychovávaní- formulácie cieľov a proces rozvoja hodnotového vedomia.
3. Problematika procesu výchovy, vychovávaní a sebvýchovy – metódy a zásady vychovávaní ako najkonkrétnejšie prostriedky realizácie a efektívizácie procesu vychovávaní.
4. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na mravnú a prosociálnu výchovu a ich procesuálnu stránku u detí mladšieho školského veku.
5. Konkretizácia obsahu vychovávaní so zameraním na estetickú a environmentálnu výchovu a ich procesuálnu stránku u detí mladšieho školského veku.
6. Otázky slobody, moci, autority a disciplíny vo výchove – riešenie konfliktných situácií v procese edukácie (diagnostika konfliktov a spôsoby ich riešenia).

Literatúra:

- Gogová, A. - Kročková, Š.- Pintes, G. 2004. Žiak - sloboda - výchova. Prešov: PF, 312 s. ISBN 80-8050-675-2.
- Kučerová, S. 1996. Človek, hodnoty, výchova. Prešov, Manacon.
- Kosová, B.: Humanizačné premeny výchovy a vzdelávania. Banská Bystrica, Pdf UMB
- Kosová, B. 2002. Rozvoj osobnosti žiaka, Prešov.
- Olivar, R. R. 1992. Etická výchova. Bratislava: Orbis pictus Istropolitana.
- Pelikán, J. 1995. Výchova jako teoretický problém. Amosium, Ostrava.
- Zelina, M. 1994. Humanizácia v škole, Bratislava. Psychodiagnostika.
- Zelina, M. 1994. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava, Iris.
- Zelina, M. 2004. Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN.
- Žilínek, M. 1997. Ětos a utváranie mravnej identity osobnosti. Bratislava, Iris.

DIDAKTIKA

1. Ciele a obsah vzdelávania (vymedzenie pojmov, druhy, školské dokumenty vymedzujúce obsah). Počiatkové vzdelávanie.
2. Inovačné prístupy ku koncipovaniu obsahu vzdelávania na 1. stupni ZŠ. Kurikulárna reforma súčasnej základnej školy.
3. Teoretická analýza vyučovacieho procesu.
4. Vyučovacie procesy a humanizácia. Vytváranie pozitívnej klímy v školskej triede a jej determinanty.
5. Realizačné stránky procesu vyučovania – zásady, metódy, formy a prostriedky vyučovania. Tvorivosť vo vyučovaní.
6. Málotriedne školstvo (stav, organizácia škôl, didaktické a výchovné aspekty a špecifiká práce v týchto školách).
7. Vysvetlenie a uplatňovanie pojmov modernizácia, racionalizácia, efektívnosť a optimalizácia.
8. Možnosti realizácie jednotlivých koncepcií vyučovania – programové, skupinové, diferencované a tímové vyučovanie v práci učiteľa na 1. stupni ZŠ.
9. Možnosti aplikovania prvkov koncepcií alternatívneho vyučovania v primárnom vzdelávaní. Súčasné alternatívne školstvo v Európe a u nás.
10. Vyučovacie štýly učiteľa. Sebareflexia a jej význam v práci učiteľa.

Literatúra:

- Fenyvesiová, L. 2006. Vyučovacie metódy a interakčný štýl učiteľa. Nitra : PF UKF, 153 s., ISBN 80-8050-899-2.
- Kalhoust, Z. - Obst, O. a kol. 2002. Školní didaktika. Praha : Portál. ISBN 80-7178-253X.
- Duchovičová, J. 2007. Aspekty diferenciacie v edukácii nadaných žiakov. Nitra : PF UKF, 312 s., ISBN 978-80-8094-099-7.
- Kyriacou, CH.: Klíčové dovednosti učitele. Praha : Portál, 1996.
- Maňák, J. - Švec, V. 2003. Výukové metody. Brno : Paido. ISBN 80-7315-039-5.
- Pasch, M. a kol.: Od vzdelávacieho programu k vyučovacím hodinám. Praha : Portál, 1997.
- Petlák, E. 1997 – 2004. Všeobecná didaktika. Bratislava : IRIS.
- Petlák, E. a kol. 2005. Kapitoly zo súčasnej didaktiky. Bratislava : Iris. ISBN 80-89018-89-0.
- Petlák, E. 2000. Pedagogicko-didaktická práca učiteľa. Bratislava : Iris. ISBN 80-89040-04-7.
- Petlák, E. - Komora, J. 2003. Vyučovanie v otázkach a odpovediach. Bratislava : IRIS. ISBN 80-89018-48-3.
- Petlák, E. 2006. Klíma školy a klíma triedy. Bratislava : IRIS, 119 s., ISBN 80-89018-97-1.
- Petty, G. 1996. Moderní vyučování. Praha : Portál. ISBN 80-7178-070-7.
- Prucha, J.: Alternativní školy. Praha : Portál, 1996.
- Příhoda, V.: Reformné hľadiská v didaktike. Bratislava : J. Pocsik a kol., 1934.
- Rýdl, K.: Alternativní pedagogické hnutí v současné společnosti. Brno : 1994
- Skalková, J.: Obecní didaktika. Praha : ISV, 1999.
- Tóthová, M. 2006. Rozvoj tvorivosti na 1. stupni ZŠ. Nitra: PF UKF, 196 s., ISBN 80-8094-033-9.
- Zelina, M.: Alternativné školstvo. Bratislava: IRIS, 2000.
- Ide o výber len základnej literatúry. Predpokladá sa, že záujemca o rigoróznu skúšku študuje aj ďalšiu literatúru a má preštudované časopisy : Pedagogika, Pedagogická revue, Pedagogické spektrum, Komenský atď.

PEDAGOGICKÝ VÝSKUM

1. Všeobecná a pedagogická metodológia a vzťah medzi nimi.
2. Infraštruktúra pedagogickej vedy.
3. Pedagogický výskum, jeho znaky, prístupy, druhy
4. Základné charakteristiky a fázy kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu.
5. Plánovanie a priebeh výskumu .
6. Výskumný problém a cieľ výskumu.
7. Hypotézy a ich vytýčenie.
8. Výber vzorky a typy výberu v kvantitatívnom a kvalitatívnom výskume.
9. Kvantitatívne metódy v edukačnom výskume.
10. Kvalitatívne metódy v edukačnom výskume.
11. Validita a reliabilita výskumných nástrojov.
12. Učiteľ a akčný výskum.
13. Etický aspekt výskumu v pedagogickej oblasti.
13. Etický aspekt výskumu v pedagogickej oblasti.

Literatúra:

- Gavora, P. 1996. Výskumné metódy v pedagogike. Bratislava : UK, 205 s.
- Gavora, P. 2000. Úvod do pedagogického výskumu. Brno : Paido, 207 S. ISBN 80-85931-79-6.
- Gavora, P. 2006. Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu. Bratislava : Regent, 239 s. ISBN 80-88904-46-3.
- Komárik, E. 2002. Metódy vedeckého poznávania človeka pre začínajúcich. Bratislava : UK, 210 s. ISBN 80-223-1717-9.
- Pelikán, J. 1998. Základy empirického výskumu pedagogických javov. Praha : Karolinum, 269 s. ISBN 80-7184-569-8.
- Silverman, D. 2005. Ako robiť kvalitatívny výskum. Bratislava : IKAR, ISBN 80-551-0904-4.
- Skalková, J. a kol.: Úvod do metodologie a metod pedagogického výskumu. Praha: SPN, 1983.
- Švec, Š. a kol. 1998. Metodológia vied o výchove. Bratislava: IRIS, 287 s. ISBN 80-88778-73-5.

PSYCHOLÓGIA

A. Psychológia školy, učenia a výchovy

1. Učenie - pojem, význam, teórie, druhy, zákony a podmienky.
2. Kognitívne štýly a štýly učenia žiakov.
3. Tvorivosť a učenie s dôrazom na mladší školský vek.
4. Inteligencia a učenie s dôrazom na mladší školský vek.
5. Motivácia a učenie s dôrazom na mladší školský vek.
6. Psychologické otázky vyučovania na 1. stupni základnej školy.
7. Psychologická analýza výchovného pôsobenia na 1. stupni základnej školy.
8. Psychologický rozbor výchovne-problémového správania detí mladšieho školského veku.
9. Podmienky a činitele ovplyvňujúce kvalitu života a spokojnosť žiakov a učiteľov v škole.
10. Význam služieb školského psychológa a výchovného poradcu na škole z pohľadu učiteľa, žiaka a manažmentu školy.

B. Aplikácia sociálnej psychológie v škole

1. Školská trieda ako malá sociálna skupina.
2. Štruktúra a dynamika školskej triedy.
3. Sociálna atmosféra a klíma školy a školskej triedy.
4. Socializácia a personalizácia v škole, sociálne učenie v školských podmienkach.
5. Sociálna percepcia a atribúcia v škole.
6. Kooperácia a prosociálne správanie žiakov.
7. Hostilné, agresívne správanie, násilie a šikana v škole.
8. Sociálny vplyv v škole - konformita, podriadenosť, poslušnosť, odpor a vzdor, asertívne správanie.
9. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede učiteľom.
10. Postoje a predsudky žiakov a možnosti ich merania.

C. Aplikácia psychológie osobnosti v škole

1. Osobnosť žiaka v mladšom školskom veku.
2. Možnosti kognitivizácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
3. Možnosti kreativizácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
4. Možnosti socializácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
5. Možnosti emocionalizácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
6. Možnosti motivácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
7. Možnosti axiologizácie osobnosti žiaka v mladšom školskom veku.
8. Závažnosť, stres a vyhorenie u učiteľa.
9. Schopnosti, inteligencia a tvorivosť učiteľa.
10. Charakter a dynamika osobnosti učiteľa.

Literatúra:

- ĎURIČ, L.: Úvod do pedagogickej psychológie. Bratislava, SPN, 1981
- ĎURIČ, L., BRATSKÁ, M. a kol. 1997. Pedagogická psychológia: terminologický a výkladový slovník. Bratislava: SPN.
- ČÁP, J. 1997. Psychologie výchovy a vyučování. Praha: UK
- ĎURDIK, L., GATIAL, V. 2006. Psychologické aspekty výchovného a kariérového poradenstva. Nitra: Pedagogická fakulta UKF.
- ĎURIČ, L., GRÁC, J., ŠREFANOVIČ, J. 1991. Pedagogická psychológia. Bratislava: Jaspis.
- ČÁP, J. 1996. Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy. Příbram: TRA.
- DROTÁROVÁ, E. Syndróm vyhorenia u učiteľov a iných pracovníkov v pomáhajúcich profesiách. In Psychologická revue. <http://www.pulib.sk/elpub/FHPV/Kubani2/index.htm>
- DŽUKA, J. 2004. Psychologické dimenzie kvality života. Prešov : PU.
- FICHOVÁ, K.-SZOBIOVÁ, E. 2007. Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí. Praha: Portál
- FONTANA, D. 1997. Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál.
- GAJDOŠOVÁ, E. 2000. Poznávanie sociálnych vzťahov v triede: Práca so sociometrickoratingovým dotazníkom. Bratislava: Metodické centrum mesta Bratislavy.
- GAJDOŠOVÁ, E. 1998. Školský psychológ a jeho vstup do humanizácie našich škôl. Bratislava: Príroda.

- GAJDOŠOVÁ, E. A KOL. 2007. Multikultúrne tolerantná škola. Rozvoj tolerancie žiakov k migrantom v školskom vzdelávacom programe. Bratislava: Stimul.
- GAJDOŠOVÁ, E. – HERÉNYIOVÁ, G. 2006. Rozvíjenj emojní inteligence žákú. Praha:Portál.
- HEIDBRINK, H. 1997. Psychologie morálnjho vývoje. Praha: Portál.
- HENNIG, C. 1996. Antistresový program pro učitele. Praha: Portál.
- JANOŠEK, J. 1986. Metody sociální psychologie, Praha: SPN.
- JOSHI, V. 2007. Stres a zdraví. Praha: Portál.
- KOL. AUTOROV. 2003. Násilie v rodine a v škole. Nitra: FSVaZ UKF.
- KOLLÁRIK, T. a kol. 2003. Sociálna psychológia. Bratislava: UK.
- MAREŠ, J. 1998. Styly učení u žákú a študentú. Praha: Portál.
- MAREŠ, J., ČÁP, J. 2001. Psychologie pro učitele. Praha: Portál.
- ORAVCOVÁ, J. 2004. Sociálna psychológia. Banská Bystrica: UMB.
- RUISEL, I. 2004. Inteligencia a myslenie, Bratislava: Ikar.
- STERNBERG, J. 2002. Kognitivní psychologie. Praha: Portál.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Postojové škály. In Kollárik, T., - Sollárová, E. a kol. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar. s. 25-33.
- VEREŠOVÁ, M. 2004. Východiská k výskumu a meraniu postojov. In Kollárik, T., Sollárová, E. a kol.. Metódy sociálnopsychologického výskumu. Bratislava : Ikar, s. 34-52.
- VEREŠOVÁ, M. a kol. 2007. Psychológia. Martin: Osveta.
- VEREŠOVÁ, M. a kol.: Sociálna psychológia. Človek vo vzťahoch. Nitra, Enigma, 2007
- ZELINA, M. 1996. Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa. Bratislava: Iris.
- ZELINA, M. 1993. Humanizácia školstva. Bratislava: Interlingua

Špecializácia: podľa vypracovanej práce k odboru

Pedagogika

DIDAKTIKA ELEMENTÁRNYCH REÁLII

1. Didaktický systém osnovania obsahu (základné školské dokumenty), základné funkcie elementárnych reálií.
2. Analýza cieľov, úloh a obsahu prvouky, vlastivedy a prírodovedy (z hľadiska kognitívnej, personálnej a sociálnej kompetencie žiaka).
3. Rozvíjanie kognitívnych a nonkognitívnych schopností žiakov vo vyučovaní elementárnych reálií na 1. stupni ZŠ.
4. Analýza vyučovacích metód uplatňovaných vo vyučovaní elementárnych reálií na 1. stupni ZŠ.
5. Učebné pomôcky a didaktická technika vyučovania elementárnych reálií.
6. Organizačné formy vyučovacieho procesu elementárnych reálií.
7. Analýza obsahu vlastivedy na 1. stupni ZŠ (geografia SR a národné dejiny) .

Literatúra:

- Beňušková, J.- Doušková, A. 1997. Vybrané kapitoly z didaktiky prvouky. Banská Bystrica, PF UMB.
- Bujnová, E. 1999. Osobnosť učiteľa vlastivedy. In. Zborník Pedagogická konferencia IV. PF UKF Nitra.
- Doušková, A. Prvouka – učenie o sebe, prírode. Prešov: MC. 2001.
- Kancír, I. - Madzinková, A.: Základy didaktiky vlastivedy. Prešov PV. 1999.
- Korim, V. a kol.: Vlastiveda s didaktikou. Banská Bystrica. UMB 1995.
- Michal, P.- Michalová, J.-Korim, V.: Vybrané kapitoly z didaktiky vlastivedy, Banská Bystrica, UMB. 1997.
- Navrátilová, K. – Bujnová, E. – Ivanovičová, J. Vlastiveda na 1. stupni ZŠ (vybrané kapitoly z didaktiky vlastivedy. Nitra: PF UKF, 2002.
- Navrátilová, K.: K aktuálnym otázkam vyučovania vlastivedy v 3. a 4. roč. ZŠ. In: Zborník: Aktuálne otázky výchovy a vzdelávania na I. st. ZŠ v Nitre, 1996.
- Navrátilová, K.: K aktuálnym otázkam vyučovania elementárnych reálií na I. st. ZŠ. In: Zborník Pedagogická konferencia III. PF UKF Nitra 1999, str. 31.

MATEMATIKA

1. Numerácia v učive matematiky na 1. st. ZŠ.
2. Desiatková pozičná číselná sústava.
3. Počtové výkony na množine prirodzených čísel v desiatkovej sústave.
4. Slovné úlohy a ich riešenie.

5. Aditívne a multiplikatívne matematické úlohy.
6. Vytváranie matematických predstáv.
7. Pojmotvorný proces v matematike.
8. Geometrické učivo na 1. stupni ZŠ.
9. Rozvíjanie priestorovej predstavivosti na 1. stupni ZŠ.
10. Názornosť vo vyučovaní matematiky na 1. stupni ZŠ.
11. Didaktické hry vo vyučovaní matematiky.
12. IKT a vyučovanie matematiky na 1. stupni ZŠ.
13. Miera v matematike.
14. Zaujímavé, zábavné a aplikačné úlohy v matematike na 1. stupni ZŠ.

HUDOBNÁ VÝCHOVA

1. Hudobný vývoj dieťaťa. Hudobná pripravenosť dieťaťa pri vstupe do školy.
2. Hudobná výchova v prípravnom období. Rytmická a melodická výchova.
3. Diagnostikovanie a rozvíjanie hudobných schopností a zručností. Možnosti rozvíjania sluchu a rytmického cítenia žiakov.
4. Osobnosť učiteľa v hudobnovýchovnom procese. Štruktúra učebných osnov hudobnej výchovy. Plánovanie vyučovacej hodiny, špecifické zásady, organizačné formy, prostriedky, metodické postupy.
5. Programované, skupinové, diferencované, projektové vyučovanie v hudobnej výchove.
6. Mimoskolská a mimoškolská hudobná výchova – jej formy a prostriedky.
7. Hudobné činnosti na ZŠ. Tvorivá dramatika.
8. Práca s hudobne zaostávajúcimi a nadanými žiakmi.
9. Rozvíjanie detskej hudobnej tvorivosti.
10. Školská spevácka výchova. Práca s detským speváckym zborom – hlasový výcvik, vedenie speváckeho zboru, výber repertoáru. Metodický postup pri rozvíjaní viachlasých hudobných schopností.
11. Metodický postup pri vytváraní a osvojovaní nových hudobných poznatkov.
12. Formy a metódy nácviku piesne.
13. Intonačné metódy a ich vývoj (Tonic.sol-fa; Tonika-Do; Jale; Kodályová intonačná metódy; L. Daniel; F. Lýsek; B. Čeněk;).
14. Zahraničné hudobnovýchovné koncepcie (S. Suzuki, E. Willems, M. Martenot, H. Montessori, Pierre van Hauwe).
15. Hudobnovýchovný systém C.Orffa. Detské nástroje v hudobnovýchovnom procese.
16. Metodické postupy pri tvorení sprievodov.
17. Hudobnopedagogická koncepcia Z. Kodálya.
18. Hudobno-pohybová, rytmická a tanečná výchova. E. Jacques-Dalcroze.
19. Hudba – pohyb – priestor – forma. Hry s hudbou (rytmom, zvukom).
20. Metodický postup pri počúvaní a výklade hudobnej skladby. Možnosti rozvíjania perцепčných schopností.
21. Učebné pomôcky. Moderná didaktická technika na hodinách hudobnej výchovy.
22. Hry na malotriednej škole. Cirkevné školy. Osobitné školy. Školy s rozšíreným vyučovaním hudobnej výchovy.
23. Hudobná literatúra pre mládež (noty, knihy, časopisy, CD, video...).
24. Integratívna hudobná výchova. Možnosti vytvárania integratívnych modelov (pohybový, slovný, výtvarný, zvukový).
25. Alternatívna hudobná pedagogika.
26. Muzikoterapia. Možnosti a formy jej realizácie. Využitie prvkov Orffovho metodického systému v muzikoterapii. Hudba ako psychoterapeutický prostriedok.

Základná literatúra:

- BURLAS, Ladislav: *Teória hudobnej pedagogiky*. FHvPV PU Prešov, 1997.
- BURLAS, Ladislav: *Hudba – komunikatívny dynamizmus*. NHC, Bratislava 1998.
- KURKOVÁ, Libuše: *Dětská tvořivost v hudbě a pohybu*. SPN, Praha 1981.
- LANGSTEINOVÁ, Eva: *Zvyšovanie efektívnosti vyučovania hudobnej výchovy na základnej škole*. FHV UMB Banská Bystrica 1996.
- MELKUS, L.: *Rozvoj dětské hudební představivosti*. Praha 1970.
- MICHEL, P.: *O hudebních schopnostech a dovednostech*. Supraphon, Praha 1967.

- POLEDŇÁK, Ivan: *Stručný slovník hudební psychologie*. Supraphon, Praha 1984.
SEDLÁK, František: *Nové cesty hudební výchovy*. SPN, Praha 1977.
SEDLÁK, František: *Didaktika hudební výchovy 2*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1979.
SEDLÁK, František: *Didaktika hudební výchovy 1*. Supraphon, Praha 1985.
SEDLÁK, František: *Hudební vývoj dítěte*. Supraphon, Praha 1974.
SEDLÁK, František: *Základy hudební psychologie*. SPN, Praha 1990.
SLOŽIL, Alois: *Maďarská hudební výchova*. Supraphon, Praha 1976.
SZAKALLOVÁ, Katarína: *Hudobno-pohybová výchova*. VŠP, Nitra 1996.
TĚPLOV, Boris Michajlovič.: *Psychologie hudebních schopností*. Praha 1965.

Odporúčaná literatúra :

- HERDEN, Jaromír: *My pozor dáme a nejen posloucháme 1.,2.* Scientia, Praha 1994, 1997.
HERDEN, Jaromír: *Hudba pro děti a mládež*. Praha 1979.
HERDEN, Jaromír: *Hudba jako řeč*. Scientia, Praha 1998.
HERDEN, Jaromír – JENČKOVÁ, Eva – KOLÁŘ, Jiří: *Hudba pro děti*. Univerzita Karlova, Praha 1992.
JENČKOVÁ, Eva: *Hudba v současné škole – Soubor metodických publikací*. Hudba a pohyb. 1.diel. Hradec Králové 1996-2001.
PAVLOVSKÁ, Oľga – DIBÁK, Igor: *Metodické rady pre nácvik hry na ľahkoovládateľných nástrojoch*. Sl. spol. pre HV, Bratislava 1972.
POLEDŇÁK, Ivan – BUDÍK, Jan: *Hudba – člověk – zítřek*. Supraphon, Praha – Bratislava 1969.
POŠ, V. a kol.: *Perspektivy Orffovy školy v hudební výchově*. Supraphon, Praha-Bratislava 1969.
SEDLÁK, František: *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Supraphon, Praha 1989.
STIBOROVÁ, Zora: *Hudobno-pohybové hry*. PdFOU Ostrava 1996.
ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk: *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. Portál, Praha 1998.
VÁŇOVÁ, Hana: *Hudební tvořivost žáků mladšího školního věku*. Supraphon, Praha, 1989.
WAUGH, Alexander.: *Vážna hudba. Nový prístup k poslechu*. Slovo, Bratislava 1995.
ZEMANOVSKÝ, V.: *Hudební hry z hlediska terapeutického*. Praha 1998.

Zborníky, časopisy:

- Hudobná výchova v procese formovania mládeže v socialistickej spoločnosti*. Nitra 1986.
Hudobno-pedagogické interpretácie. Nitra 1994-2002.
FELIX, Belo: *Hudobno-dramatické prvky vo vyučovaní hudobnej výchovy na základnej škole*. In: Zborník PF UMB č.3. PF UMB, Banská Bystrica 1996.
Kolektív: *Integrujúce možnosti hudby a umelecká výchova detí a mládeže*. Zborník referátov, Bratislava 1991.
Kolektív: *Kapitoly z hudobnej pedagogiky*. In: Slovenská hudba XXVIII. č. 2, Bratislava 2002.
Musica viva in Schola, ARS 3 Pd FOU Ostrava 1996.
Múzy v škole, Naša škola, Hudební výchova.

BIOLÓGIA

1. Príprava učiteľa na vyučovanie – vytýčenie cieľov, všeobecné štruktúra prípravy, teoretická aj materiálna príprava.
2. Vyučovacie metódy – charakteristika, význam, rozdelenie vyučovacích metód podľa aspektov : didaktického, psychologického, logického, procesuálneho a organizačného.
3. Školské experimenty – význam školských pokusov, špecifická pokusov podľa miesta ich realizácie (kútik prírody, školský pokusný pozemok, odborná učebňa a iné).
4. Charakteristika a použitie metód súvislého výkladu (súvislý výklad, rozprávanie, popis, vysvetľovanie, školská prednáška) pri vyučovaní prírodovedy.
5. Didaktické zásady práce s učebnicou na hodinách prírodovedy. Uved'te rozdiely v aplikácii atlasov a kľúčov na určovanie prírodnín, prírodovedných encyklopédií, pracovných listov a pracovných zošitov.
6. Význam laboratórnych prác a praktických cvičení z prírodovedy, didaktické zásady pri organizovaní laboratórnych prác, druhy laboratórnych prác, laboratórny poriadok.
7. Časovo-tematické plánovanie v prírodopise, didaktické zásady pri tvorbe časovo-tematických plánov.
8. Metódy preverovania a hodnotenia vedomostí a zručností v prírodopise. Didaktické zásady pri opakovaní učiva, didaktické zásady pri skúšaní.
9. Náučné chodníky a ich didaktické využitie na hodinách prírodopisu.

10. Odborné exkurzie z prírodovedy - charakteristika a druhy exkurzií, didaktické zásady prípravy učiteľa i žiakov na odbornú exkurziu, realizácie a vyhodnotenie odbornej prírodovednej exkurzie.

TELESNÁ VÝCHOVA

1. Systém štandardov učiva školskej TV. Historický pohľad na vznik a funkciu štandardov. Konceptia tvorby štandardov a ich smerovanie. Obsahový a výkonový štandard z hľadiska funkcií a cieľov školskej TV.
2. Nové smery rozvoja školskej TV. Humanizácia, demokratizácia a ich prejavy v školskej TV. Individualizácia a diferenciacia v školskej TV. Vytváranie celoživotného vzťahu k pohybovým aktivitám v školskej TV.
3. Funkcia osobnosti učiteľa a v súčasných podmienkach telovýchovného procesu. Štruktúra osobnosti učiteľa z hľadiska všeobecného a odborného. Ktoré charakteristiky osobnosti vplyvajú najviac na efektívnosť práce v súčasnosti? Typológia osobnosti učiteľa z pohľadu súčasných potrieb.
4. Nové smery klasifikácie a hodnotenia v telesnej výchove. Historický pohľad na klasifikáciu a hodnotenie v TV. Systém štandardov. Individuálny prístup ku klasifikácii a hodnoteniu. Využívanie výkonnostných a hodnotiacich noriem v TV odvodených od populácie.
5. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju kondičných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry kondičných schopností. Možnosti ovplyvňovania kondičných schopností a ich rozvíjania.
6. Nové prístupy k štruktúre a rozvoju koordinačných schopností. Historický pohľad. Nové poznatky a smery skúmania v oblasti štruktúry a rozvoja jednotlivých koordinačných schopností. Význam a možnosti rozvoja koordinačných schopností v TV.
7. Fyziologicko-zdravotnícke hľadiská pohybovej činnosti. Rast a vývoj, faktory pôsobiace na rast a vývoj životného prostredia a funkcia telesnej výchovy, vývinová akcelerácia a sekulárny trend. Fyziologická podstata motoriky človeka. Vývoj a rozvoj motoriky v jednotlivých vekových obdobiach.
8. Fyziologická podstata pohybových vlastností, schopností a zručností, charakteristika, ich rozvoj na hodinách TV.
9. Zameranie a metódy pedagogicko-lekárskeho sledovania, sledovanie štruktúry ľudského tela, sledovanie aktívneho pohybového systému, sledovanie funkčných ukazovateľov.
10. Psychologické sledovanie žiakov v TV, testy pozornosti, testy pamäti, testy predvídavosti, testy ašpirácie.
11. Telesné a zdravotné oslabenia u detí a mládeže, výskyt oslabení, zdravotné skupiny, význam starostlivosti u oslabených žiakov. Zriaďovanie oddelení zdravotnej TV, podmienky pre zriadenie, požiadavky kadrové, materiálové, zdravotnícke. Vyučovacia hodina, plánovanie, špecifické zásady, organizačné formy, metodické postupy.
12. Prostriedky vyrovnávacej a nápravnej činnosti na vyučovacej hodine, východiskové polohy, záznamy o oslabeniach žiakov. Výchova k správne držaniu tela, posudzovanie správneho držania tela, metódy zisťovania nesprávneho držania tela, charakteristika oslabenia dýchacieho aparátu, srdcovo-cievneho aparátu, metódy zisťovania, možnosti nápravy, vhodné a nevhodné cvičenia.
13. Charakteristika oslabenia chrčtice, dolných končatín a nôh, metódy zisťovania, možnosti nápravy, vhodné a nevhodné cvičenia.
14. Charakteristika svalovej nerovnováhy, jej príčiny, následky, možnosti nápravy. Význam atletickej prípravy pre žiakov v 1. – 4. ročníku ZŠ.
15. Využitie atletických pohybových štruktúr pre rozvoj jednotlivých pohybových schopností.
16. Význam plaveckej prípravy pre žiakov v 1. – 4. ročníku ZŠ. Využitie plávania, plaveckých zručností a pohybu vo vode pre rozvoj jednotlivých pohybových schopností.
17. Význam a využitie pohybových hier vo vyučovacom procese žiakov 1. – 4. ročníka ZŠ. Možnosti využitia pohybových hier, riekaniak a napodobňovania pri metodickom nácviku pohybových štruktúr a zvládnutia pohybových zručností.
18. Význam nácviku gymnastických prvkov, pre rozvoj pohybových schopností a pre rozvoj nervovosvalovej koordinácie u žiakov na 1. stupni ZŠ.
19. Význam TV a pohybových aktivít pre zdravie mládeže.
20. Pohybová aktivita – pohybový režim – voľný čas detí na I. stupni ZŠ.

Literatúra:

- KANÁSOVÁ, Janka. 2005. Svalová nerovnováha u 10-12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie v rámci školském TV. Bratislava: PEEM, 2005. 83 s. ISBN 80-89197-33-7
- KANÁSOVÁ, Janka. 2006. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie v rámci školském TV. Bratislava: PEEM, 2006. 69 s. ISBN 80-89197-60-4
- KANÁSOVÁ, Janka. 2004. *Výchova k správne mu držaniu tela*. In: ŠIMONEK, J. et all. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 62 – 79. ISBN 80-10-00380-8.
- KANÁSOVÁ, Janka. 2004. *Zdravotná telesná výchova*. In: ŠIMONEK, J. et all. Metodika telesnej výchovy pre stredné odborné školy. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. str. 39 – 61. ISBN 80-10-00380-8.
- KRIŠTOFIČ, J.: Gymnastická príprava športovce. Grada Publishing, Praha 2004.
- CLARKOVÁ, Nancy. *Sportovní výživa*. (pro pěknou postavu, doboru kondici, výkonnostní trénig). Praha: GRADA Publishing, 2006, 266 s. ISBN 80-247-9047-5.
- KASA, J. (2006) Pohybové predpoklady a ich diagnostika. Bratislava, UK 2006, 153 s., ISBN 80-8075-134-X.
- DOVALIL, Jozef a kol. 2007. Výkon a tréning ve sportu. Praha : Olympia, 2007. 331 s., ISBN 978-80-7033-928-2.
- ŠIMONEK, J. – CHROMÍK, M. – ŠUTKA, V.: Didaktika telesnej výchovy. Nitra: UKF 1998.
- ANTALA, B. 1997. Hodnotenie v školskej telesnej výchove. Bratislava: FTVŠ UK 1997. 156 s.
- ŠIMONEK, J. 1998. Hodnotenie a rozvoj kordinačných schopností 10-17-ročných chlapcov a dievčat. Nitra: UKF 1998.
- ŠIMONEK, J. 2005. Didaktika telesnej výchovy, Nitra: KTVŠ PF UKF, 2005. 112s. ISBN 80-8050-873-9. Časopisy TVŠ a TVM
- LABUDOVÁ J. a kol. 2002 Šport pre všetkých. Bratislava: PEEM, 2002. ISBN 80-88901-67-7
- MORAVEC, R. – KAMP MILLER, T. – SEDLÁČEK, J.: EUROFIT. Telesný rozvoj a pohybová výkonnosť školskej populácie na Slovensku. SVS pre TV a šport. Bratislava, 1996 2
- CHROMÍK, M.- ŠIMONEK, J. – ŠUTKA, V.: Didaktika telesnej výchovy PF UKF, Nitra 1998.
- TUREK, M.: Telesný vývin a pohybová výkonnosť detí mladšieho školského veku. SVSTVŠ a PF Prešovskej Univerzity, Prešov 1999.
- ANTALA, B. a kol.: Hodnotenie v školskej TV. FTVŠ UK Bratislava 1997.
- LIBA, J.: Didaktika telesnej a športovej výchovy žiakov mladšieho školského veku. UPJŠ PF Prešov 1996.
- MORAVEC, R.: EUROFIT – testy telesnej zdatnosti pre školskú populáciu. Tel. Vých. Šport, 4, 1994, č. 12, s. 9-15.
- TECHNICKÁ VÝCHOVA**
1. Technické materiály a ich všeobecné rozdelenie. Vlastnosti technických materiálov (fyzikálne, mechanické, technologické a chemické). Možnosti použitia technických materiálov na I. stupni ZŠ. Materiálno-technická základňa pracovného vyučovania na I. stupni ZŠ.
 2. Technológia výroby kovov. Výroba surového železa a ocele. Vlastnosti a použitie niektorých neželezných (farebných) kovov: meď, hliník, olovo, zinok a cín. Povrchová úprava kovových materiálov. Pracovné nástroje, náradie a pomôcky pri práci s kovovým materiálom.
 3. Technológia výroby papiera. Vlastnosti papiera. Druhy papiera. Pracovné nástroje a pomôcky používané pri práci s papierom, kartónom a lepenkou.
 4. Textil. Základné textilné vlákna, ich vlastnosti a použitie. Tkaniny, pleteniny a netkané textílie. Pracovné nástroje a pomôcky používané pri práci s textilom.
 5. Drevo. Význam lesov. Makroskopická stavba dreva a vlastnosti dreva. Rezy a rezivo. Povrchová úprava dreva. Základné nástroje a pomôcky potrebné pri práci s drevom.
 6. Plasty, ich výroba, vlastnosti a rozdelenie. Charakteristika niektorých plastov (polyetylén, polystyrén, polyvinylchlorid, organické sklo) a ich použitie. Nástroje a pomôcky pri práci s plastmi.
 7. Drobný materiál z prírodných a priemyselných zdrojov. Nástroje a pomôcky potrebné pri práci s drobným materiálom.
 8. Konštrukčné stavebnice a ich využitie v pracovnom vyučovaní na I. stupni ZŠ.
 9. Bezpečnostné a hygienické zásady pri práci s technickým materiálom.
 10. Základy technického zobrazovania. Náčrt, pravouhlé premietanie, kosouhlé zobrazenie. Druhy čiar a kótovanie.
 11. Učebný plán a jeho varianty. Nepovinné predmety so zameraním na techniku. Učebné osnovy pracovného vyučovania na I. stupni ZŠ. Didaktické zásady a možnosti ich aplikácie na vyučovacích hodinách pracovného vyučovania na I. stupni ZŠ. Didaktické metódy a metódy podporujúce rozvoj

technickej tvorivosti. Uplatnenie organizačných foriem na hodinách pracovného vyučovania. Exkurzie a pracovne orientované vychádzky. Príprava učiteľa na vyučovanie predmetu pracovné vyučovanie. Organizačná štruktúra vyučovacej jednotky.
12. Technická záujmová činnosť na 1. stupni ZŠ. Možnosti rozvíjania kreativity prostredníctvom záujmových útvarov.

Literatúra

- BAJTOŠ, J.- PAVELKA, J. 1999. *Základy didaktiky technickej výchovy*. Prešov. FHPV, 1999. ISBN 80-88722-46-2.
- DEPEŠOVÁ, J.: *Reflexia tradičných technológií v technickej výchove*. Nitra: UKF. 2008. 143 s. ISBN 978-80-8094-339-4.
- ĎURIŠ, M.: Nové technológie a ich možné uplatnenie v práci učiteľa technických predmetov. In: *Inovácie v edukácii technických odborných predmetov InEduTech 2005*. Prešov: FHPV PU, 2005, s. 69 – 81. ISBN 80-8068-361-1.
- GAVORA, P.: *Výskumné metódy v pedagogike*. Bratislava: SPN, 1997.
- Zborník *Technické vzdelanie ako súčasť všeobecného vzdelania*. Banská Bystrica: UMB, 2004. 143-145 s. ISBN 80-8083-040-1.
- JIROTKOVÁ, D. 1990. *Rozvoj priestorovej predstavivosti žiakov*. In: Komenský, č. 5, Praha 1990.
- KALHOUS, O. – OBST, O. a kol. 2002. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 1. vydanie. 2002. 448 s. ISBN 80-7178-253-X.
- KLINDOVÁ, L. 1987. *Aktivita a tvorivosť v škole*. Bratislava: SPN, 1987, 130 s. ISBN 80-08-00399-5.
- Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie. Brusel: Úradní vestník EÚ, 2006.
- KOŽÍK, T. – DEPEŠOVÁ, J.: *Technická výchova v Slovenskej republike v kontexte vzdelávania v krajinách Európskej únie*. Nitra: UKF, 2007. 140 s. ISBN 978-80-8094-201-4.
- KOŽUCHOVÁ, M. - HABŠUDOVÁ, M. - KUZMA, J. - BRNKA, K.: *Didaktika technickej výchovy*. Bratislava: UK, 1998.
- KOŽUCHOVÁ, M. - POMŠÁR, Z. - KOŽUCH, I.: *Fenomén techniky vo výchove a vzdelávaní v základnej škole*. Bratislava: UK, 1997, ISBN 80-223-1135-9.
- KOŠČ, L. 1972. *Psychológia matematických schopností*. Bratislava: SPN, 1972.
- KRUŠPÁN, I. a kol. 1999. *Technická výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl*. Bratislava: EXPOL Pedagogika, spol. s r. o., 1999. 181 s. ISBN 80-967957-4-0.
- KURIC, J. 1992. *Vývinová psychológia*. Nitra: PF UKF, 1992. 115 s.
- KUŘINA, F. 1987. *Geometrická predstavivosť a vyučovanie stereometrie*. In: *Matematika a fyzika ve škole*, č. 3. Praha: 1987. s. 201-212.
- LAPITKA, M.: *Tvorba a použitie didaktických testov*. Bratislava: SPN, 1990. ISBN 80-08-00782-6
- LUKÁČOVÁ, D. – BÁNESZ, G.: *Premeny technického vzdelávania*. Nitra: UKF, 2007.
- PAVELKA, J. – PAVLÍK, T.: *Didaktický program na výučbu vybraných technológií strojného obrábania kovov*. In: *Technika – Informatika – Edukácia*. Rzeszow: Uniwersytet Rzeszowski, 2005, s. 199 – 202. ISBN 83-88845-56-X.
- PASCH, M. a kol.: *Od vzdelávacieho programu k vyučovacej hodine*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4
- ŠOLTÉS, J.: *Zručnosti, návyky a ich vplyv na samostatnú prácu žiakov v technickej výchove*. In: *Technické vzdelávanie ako súčasť všeobecného vzdelávania*. Banská Bystrica: FPV UMB, 2005, s. 377 – 379. ISBN 80-8083-151-3.
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. Bratislava: MŠ SR, 2008.
- VARGOVÁ, M.: *Technika a alternatívne pedagogické koncepcie*. Nitra: UKF, 2007. 116 s. ISBN 978-80-8094-170-3.
- VARGOVÁ, M. – VILMON, V.: *Informačné technológie v technickom vzdelávaní*, In: *Technické vzdelávanie v informačnej spoločnosti*. Nitra: UKF, 2004. s. 178-187. ISBN 80-8050-745-7.
- VARGOVÁ, M.: *Technické vzdelávanie na 1. stupni základnej školy v Slovenskej republike*. In: *Technické vzdelávanie v informačnej spoločnosti*. Nitra: UKF, 2004. s. 96-113. ISBN 80-8050-745-7.
- VARGOVÁ, M.: *Metodika pracovnej výchovy a pracovného vyučovania*. Nitra: UKF, 2007. 150 s. ISBN 978-80-8094-171-0.

VARGOVÁ, M. – VILMON, V.- CINA, M.: *Technická výchova pre I. stupeň ZŠ*. Nitra:

UKF, 2000. 87 s. ISBN 80-8050-377-X.

VARGOVÁ, M.: *Materiály a technológia*. Nitra: UKF, 2002. 144 s. ISBN 80-8050-538-1.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. Štádiálnosť vývinu detskej kresby.
2. Tvorivosť a výtvarná výchova.
3. Nová koncepcia výtvarnej výchovy (Čarný a kol.) a jej aplikácia v kurikulárnych dokumentoch.
4. Rozbor učebnice pre 1. roč. ZŠ.
5. Aktívne interpretačné metódy a formy vo výtvarnej výchove.
6. Výtvarné výrazové prostriedky (bod, škvrna, línia, farba).
7. Výtvarné výrazové prostriedky (plocha, tvar, svetlo).
8. Kvantitatívne výrazové prostriedky (rytmus, symetria, atď').
9. Výtvarné hry.
10. Ilustrátori a ilustrácie pre deti mladšieho školského veku.
11. Význam umenia.
12. Umenie praveku.
13. Grécke umenie.
14. Renesančné umenie.
15. Opozícia baroka a klasicizmu.
16. Umenie 1. polovice 20. storočia.
17. Súčasné umenie a jeho vplyv na tvorbu nových učebných osnov.
18. Výtvarné techniky a ich význam.
19. Počítačové programy pre výtvarnú výchovu a ich využitie na 1. st. ZŠ.
20. Druhy výtvarného umenia a ich krátka charakteristika.

Literatúra:

- Banaš, J.-Geró, Š.-Jusko, A.-Šefranková, E.: *Didaktika výtvarnej výchovy*, Bratislava : SPN, 1989
- Čarný a kol.: *Učebnica výtvarnej výchovy pre 1. roč.*, Bratislava, SNP, 2009
- Čarný a kol.: *Nové osnovy Vv pre 1. st. ZŠ*, SNP, www.statpedu.sk
- Hrivňáková, S.: *Načo nám je výtvarná výchova*, Nitra : PF UKF, 2006
- Pogády, J.- Nociar, A. – Mečíř, J. – Janotová, D.: *Detská kresba v diagnostike a v liečbe*. Bratislava : SAP 1993
- Prette, M.C. – Capaldo, A.: *Tvorivosť, tvar, farba*. Bratislava : Mladé letá, 1979
- Read, H.: *Výchova umením*. Praha, Odeon 1967
- Roeselová, V.: *Proudy ve výtvarné výchově*, Praha : Sarah, 1999
- Roeselová, V.: *Řady a projekty ve výtvarné výchově*, Praha : Sarah, 1997
- Roeselová, V.: *Náměty ve výtvarné výchově*, Praha : Sarah, 1995
- Thiry, K. – Janek, M.: *Dejiny umenia a umeleckoremeselnej práce*, Bratislava : SPN, 1990
- 12.Uždil, J.: *Mezi uměním a výchovou*. Praha, SPN 1988
- Zhoř, I.: *Proměny soudobého umění*. I. vyd., Praha 1989
- Šupšáková, B.: *Detská kresba*, PF UK, Bratislava

SLOVENSKÝ JAZYK

1. Fonetika a fonológia

Pojem fonetiky a fonológie a ich vzťahy. Fonetická a fonologická abstrakcia. Fonologická systematika slovenčiny.

Fonematicko-fonologický obrat z aspektu nadobúdania gramotnosti.

Fonetická transkripcia. Segmentálne a suprasegmentálne fonetické javy slovenčiny. Koartikulačné javy, asimilácia, alternácia.

Problematika ortoepie slovenčiny.

Význam suprasegmentálnych javov v jazyku v procese formovania artikulovanej reči. Prirodzený prozodický systém slovenčiny z aspektu rozvíjania reči u 3 - 4 ročných detí.

Rým a rytmus ako formálny rámec doslovnej reprodukcie.

2. Významné medzníky v procese formovania spisovnej slovenčiny

Cyrilo-metodské obdobie. Starosloviensky jazyk a literárne pamiatky z veľkomoravského obdobia.

História a charakteristika bernolákovského obdobia a bernolákovčiny.

Historické okolnosti a zásady Štúrovej kodifikácie. Znak slovného zásoby štúrovčiny.

Vývin slovenského pravopisu od roku 1918. Charakteristika Pravidiel slovenského pravopisu 1991 a 1998.

3. Lexikológia

Základné otázky lexikológie, charakteristika disciplíny a jej subsystemy. Slovo a pojem. Narábanie so slovom ako symbolom z aspektu mentálneho vývoja dieťaťa. Vzťah medzi slovom a myslením (sémantický trojuholník).

Základné otázky lexikálnej sémantiky. Druhy znakov a jazykový znak. Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Synonymia. Homonymia. Antonymia. Konverzia. Neutrálna a štylisticky príznaková lexika. Typy expresívnych slov. Internacionalizácia lexiky. Aktívna a pasívna slovná zásoba. Podstata binaristickej koncepcie tvorenia slov. Lexikografia, charakteristika jednotlivých typov slovníkov.

Vzťah nárečí a spisovného jazyka, nárečia v súčasnosti. Dialektológia jako veda o nárečiach, jej vzťah k iným jazykovedným disciplínam. Atlas slovenského jazyka I-IV. Rozdelenie slovenských nárečí a ich základné znaky.

4. Frazeológia

Frazeológia a jej vymedzenie. Frazeologická jednotka (frazéma), jej podstata a vlastnosti. Sémantické vzťahy medzi frazémami. Triedenie frazém (sémantické, konštrukčné, podľa funkcie, pôvodu, slovnodruhové, podľa vzťahu k spisovnému jazyku, podľa bázy vzniku). Triedenie frazém podľa vzťahu medzi ich ustálenosťou a variantnosťou, štylistické triedenie, kombinované alebo komplexné klasifikácie frazém. Aktualizácia frazém a typy aktualizácie frazém. Osobitné skupiny frazém – príslovia a porekadlá. Pranostiky, povrávky, okrídlené výrazy. Ustálené prirovnania. súslavia.

5. Morfológia

Slovné druhy a ich morfológické kategórie. Podstatné mená – charakteristika, definícia, klasifikácia. Morfológické kategórie. Systém skloňovania. Deklinácia životných a neživotných maskulín. Deklinácia feminín. Deklinácia neutier. Prídavné mená – skloňovanie a stupňovanie. Zámená. Číslovky. Slovesá – plnovýznamové a pomocné. Lexikálno-gramatické a morfológické kategórie sloviess. Slovesné tvary a ich tvorenie. Časovanie sloviess. Slovesné triedy a vzory. Príslovky. Gramatické (pomocné) slovné druhy, predložky, spojky, častice.

6. Štylistika

Slohové postupy a ich znaky. Vzťah slohového postupu a funkčného štýlu. Vekové osobitosti dieťaťa pri osvojovaní slohových postupov.

Klasifikácia štýlov spisovnej slovenčiny. Štýlotvorné činitele. Kompozícia textu, makrokompozícia a mikrokompozícia. Tektonika a atektonika textu.

7. Syntax

Vymedzenie pojmu vetný člen. Princípy klasifikácie vetných členov. Druhy syntagiem. Obsahová a formálna stránka syntagiem. (Spôsoby spájania slov do syntagiem.) Veta. Vymedzenie pojmu veta z komunikačného, gramatického, obsahového a modálneho hľadiska. Gramatické (štruktúrne) typy viet. Typy viet z hľadiska ich komunikatívnej funkcie. Hlavný vetný člen jednočlennej vety. Vedľajšie vetné členy. Podstata polopredikatívnych/polovetných konštrukcií a ich druhy. Súvetie ako významová a gramatická jednotka. Otázka klasifikácie súvetí. Základné vlastnosti prirad'ovacieho a podrad'ovacieho súvetia.

8. Teória vyučovania materinského jazyka

Rozvíjanie rečových schopností detí v jazykovej výchove v období predprimárnej výchovy a vzdelávania. Riekanka z aspektu upevňovania rečových kompetencií, kooperácia motorických a pamäťových kompetencií. Význam príbehu a rozprávky v jazykovej výchove predškolákov. Reprodukčný sloh v prvých dvoch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Centrálne postavenie slovenčiny v systéme vzdelávacích predmetov. Vzťah osnovania učiva na 1. a 2. stupni ZŠ a ich vzájomná kontinuita, typy osnovania jazykového učiva. Kompetenčné vyučovanie slovenčiny z aspektu platných školských dokumentov. Jazykové a komunikačné kompetencie žiakov na prvom stupni ZŠ.

Metódy práce vo vyučovaní reprodukčného slohu. Význam produkčného slohu z aspektu nadobúdania komunikačných kompetencií. Zážitkové vyučovanie slohu a slovenského jazyka. Integrované a tematizované vyučovanie slovenčiny na 1. stupni ZŠ. Význam a typy jazykových cvičení. Text ako východisko poznávania jazykových javov. Individuálna produkcia textu ako meradlo komunikačnej

kompetencie žiaka. Poznanie gramatického systému slovenčiny ako východisko pre multilingválne vzdelávanie. Čitateľská gramotnosť a čítanie s porozumením.

Odporúčaná literatúra:

- DOLNÍK, J.: Všeobecná jazykoveda. Bratislava, VEDA 2009
- DORUĽA, J.: Tri kapitoly zo života slov. Bratislava 1993
- ERHART, A.: Základy jazykovedy. Praha 1984
- HJELMSLEV, L.: O základoch teórie jazyka. Praha 1972
- HORECKÝ, J. - BUZÁSSYOVÁ, K. - BOSÁK, J. a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava 1989
- HORECKÝ, J.: Základy jazykovedy. Bratislava 1978
- KAČALA, J.: Sloveso a sémantická štruktúra vety. Bratislava 1989
- KOVÁČOVÁ, Z.: Reč a jazyk v škole. Nitra 2011
- KRALČÁK, L.: Dynamika súčasnej slovenčiny.. sociolingvistické aspekty dynamiky jazyka. Nitra 2009.
- KRÁL, Á.: Model rečového mechanizmu. Bratislava
- KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava, SPN 1996
- KRÁL, Á. – SABOL: Fonetika a fonológia.
- KRUPA, V.: Jednota a variabilita jazyka. Bratislava 1980
- MIKO, F. a kol.: Frazéologia v škole. Bratislava: SPN, 1989. ISBN 80 – 08 – 00113 – 5
- MIKO, F. : Expresivnosť vyrazu v umeleckej proze. Jazykovedne štúdie
- MISTRÍK, J.: Štylistika. Bratislava : SPN 1985. 582 s.
- MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava
- Morfológia slovenského jazyka. Red. J. Ružička. Bratislava, Vyd. SAV 1966.
- ONDRUS, P. – HORECKY, J. – FURDIK, J. : Sučasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia. Bratislava, SPN 1980.
- PALENČAROVA, J. – LIPTAKOVA, L. : O dvoch komunikačných zručnostiach alebo o počúvaní a písaní. Bratislava, 2004, 95 s. ISBN 80 – 968 – 664 – 4 – 3.
- PAULINY, E.: Slovenská gramatika. Bratislava 1981
- PAULINY, E.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava 1983
- PAULINY, E.: O jazyku a štýle slovenskej prózy. Bratislava, Slovenský spisovateľ 1983.
- RIPKA, I. – IMRICHOVA, M. : Zaklady slovenskej lexikologie. Prešov, PU 2004, 155 s. ISBN 80 – 8068 – 311 – 5.
- SABOL, J.: Syntetická fonologická teória. Bratislava 1989
- SEARLE, J. R.: Mysl, mozek a veda. Praha 1994
- Sociolingvistické aspekty výskumu súčasnej slovenčiny. Zost. S. Ondrejovič - M. Šimková. Bratislava, Veda 1995

ANGLICKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Primary teacher in TEFL – criteria, training, life-long education, legislation ((317/2009 Z.z., 445/2009 Z.z.).
2. Young EFL learner (age characteristics, learning needs, learning styles, learning strategies, learner's autonomy, students with specific needs).
3. Teaching English to very young and young learners. Critical period hypothesis. Developmental psycholinguistics and TEFL.
4. Traditional and contemporary approaches to TEFL and their suitability for young learners(GTM, ALM, TPR: their pedagogical-psychological bases, objectives, techniques, advantages and disadvantages).
5. Traditional and contemporary approaches to TEFL and their suitability for young learners: Communicative Approach, Community Learning, CLIL and CALL: their pedagogical-psychological bases, objectives, techniques, advantages and disadvantages).
6. Classroom Management in Primary Classrooms (planning, classroom atmosphere and climate, teacher-student interaction, student-student interaction, encouraging active participation, giving feedback).

7. Teaching vocabulary in Primary Classrooms (why to teach foreign language vocabulary, how many words, introducing and fixing vocabulary, recommended procedures, various teaching techniques, teaching idioms and collocations, types of dictionaries, evaluation of vocabulary development).
8. Teaching listening in Primary Classrooms (listening as a communicative skill, listening comprehension, dictation, overcoming common problems related to teaching listening, authentic and adapted listening tasks, controlled, guided, and free teaching techniques to develop listening, evaluating listening competence).
9. Teaching speaking in Primary Classrooms: speaking as a communicative skill, conversation skills and strategies, speaking fluency, techniques of TS, dialogue performances, role playing, conversation simulations, drama, overcoming common problems related to teaching speaking; controlled, guided, and free teaching techniques to develop speaking; evaluation of speaking competence.
10. Teaching reading in Primary Classrooms (models of reading, various reading skills and competences, controlled, guided, and free teaching techniques to develop reading, evaluating reading competence).
11. Teaching writing in Primary Classrooms (writing as a communicative skill, creative and academic writing, controlled, guided, and free teaching techniques to develop writing, evaluating writing competence).
12. Teaching grammar to Young Learners (fluency versus accuracy, objectives, controlled, guided, and free teaching techniques to teach grammar, evaluating grammar knowledge).
13. Teaching materials and aids in Primary Classrooms (authentic or teacher generated, material development, a scale of teaching aids, modern textbooks and teaching packs, authentic versus adapted materials, selecting teaching materials).
14. Evaluation and assessment learner's skills and knowledge. Types of evaluation. Oral and written exams. Testing. Types of tests. Criteria for quality testing.
15. CEFR for languages and European Language Portfolio.
16. Using Children's Literature in TEFL.
17. TEFL and Intercultural Education. Social Linguistics and Pragmalinguistics in TEFL.
18. Bilingual Education. Bilingual rising up babies in families. Bilingual education at nursery, primary, secondary schools and higher education institutions (colleges and universities). Types of bilingualism and types of bilingual education (objectives and forms of each).
19. Research in foreign language education (specifically in TEFL – research centres, resources, journals, popular topics, neglected topics, relationship between FLE research and teaching practice).
20. FLE = foreign language education; TEFL = teaching English as a foreign language.

Compulsory literature:

Pokrivčáková, S.: Modern Teacher of English. Nitra: ASPA, 2010. Larsen-Freeman, Diane: Techniques and Principles in Language Learning.

Veselá, K.: CA-CLIL. Nitra: UKF, 2011. Doff, Adrian: Teach English. CUP, 1988

Harmer, Jeremy: The Practice of English Language Learning. Longman, 1991

Allen, Virginia French: Techniques in Teaching Vocabulary. OUP, 1983

Scott, Wendy; Itreberg, Lisbeth: Teaching English To Children, Longman, 1990

Bartram, Mark; Watson, Richard: Correction. Mistake Management, Commercial Colour Press, 1991

Edge, Julian: Mistakes and Correction. Longman, 1993

Underwood, Mary: Effective Class Management. Longman, 1987

Byrne, Donn: Teaching Writing Skills. Longman, 1988

Littlewood, William: Communicative Language Teaching, CUP, 1981

Ur, Penny: Teaching Listening Comprehension. CUP, 1984

Žemberová, I.: Teaching English through Children's Literature. - Nitra : ASPA, 2010.

Pokrivčáková, S.: Research in Foreign Language Education. Esztergom: Spori Print Kft., 2012.

Recommended literature (covering a wide variety of topics and free accessible at www.klis.pf.ukf/publikacie):

Pokrivčáková, S. et al.: Inovácie a trendy vo vyučovaní CJ u žiakov mladšieho školského veku. Nitra: UKF, 2008.

Pokrivčáková, S. et al.: Cudzie jazyky a kultúry v modernej škole. Brno: MU, 2009.

Pokrivčáková, S. et al.: Modernization of Teaching Foreign Languages: CLIL, Inclusive and Intercultural Education. Brno: Masarykova univerzita, 2010.

Porivčáková, S. (ed.): Current Issues in Teaching Foreign Languages. Brno: Masarykova univerzita, 2011.

Series of the proceedings Cudzie jazyky (a kultúry) v škole 1 – 8

Recommended web pages:

www.teachenglish.org

www.learnenglish.org

www.onestopenglish.com

June 12